

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*XI Всеукраїнська студентська науково-практична інтернет-конференція
«Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку»*

21-22 листопада 2025 року
м. Житомир

Головний редактор:

Клімова Інна – к.е.н., завідувач кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка

Організаційний комітет:

Саух І.В. – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Фостолович В.А. – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Павлова С.І. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Кащук К.М. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Калініченко О.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Пойта І.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Мосійчук І.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Іваненко В.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка.

Рецензенти:

Грабчук Ірина – д.е.н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту Державного університету “Житомирська політехніка”;

Фостолович Валентина – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Збірник тез доповідей XI Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку» (21-22 листопада 2025 року) / за ред. к.е.н. Клімової І.О. – Житомир, 2025. – 215 с.

В збірнику представлені тези доповідей студентів та молодих науковців учасників XI Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку».

та довгострокові пріоритети розвитку, що особливо важливо для підприємств, які прагнуть стабільності та конкурентоспроможності. Приклад компанії «Нова пошта» доводить, що використання комплексних та нефінансових показників, таких як NPS, допомагає забезпечити високу якість обслуговування, зростання прибутків та стале розвиток бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інтегрована система оцінки ефективності діяльності підприємства // SWorld Journal . – 2022. – URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj10-02-004/1841>(дата звернення: 11.11.2025).
2. Формування системи показників оцінки ефективності діяльності підприємства // Scientia Fructuosa . – 2021. – URL: <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/746/685>(дата звернення: 11.11.2025).
3. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємств / КНЕУ. – URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/503f9a96-4016-4a5f-838c-78d7f53a4f1a/content>(дата звернення: 12.11.2025).
4. Типікова Т. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства. - Запоріжжя: ЗНУ, [б. р.]. – URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/3969/1/Typikova.pdf>(дата звернення: 12.11.2025).
5. ESG Integration in Corporate Performance Management // International Journal of Business Analytics . – 2023. URL: file:///C:/Users/TVOYO/Downloads/Integrating_ESG_Criteria_in_Corporate_Strategies_D.pdf (дата звернення: 12.11.2025).

ШИДЛОВСЬКА ВАЛЕРІЯ

Науковий керівник:

к.е.н., професор Азаренков Григорій

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Швидкі трансформації ринкового середовища та потреба в забезпеченні ефективного функціонування підприємства визначають необхідність використання достовірної та якісної інформації. Оскільки основна частина інформаційних потоків формується через систему бухгалтерського обліку, виникає потреба у створенні інформаційно-аналітичного забезпечення, яке дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Сутність та функціональне значення інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів є предметом вивчення численних вітчизняних авторів.

Аналіз наукових джерел свідчить про відсутність єдиного визначення поняття «інформаційно-аналітичного забезпечення» у контексті діагностики фінансового стану підприємства. Так, Губарик О. та Юрченко А. підкреслюють, що це сукупність інформації, отриманої в результаті глибокої аналітичної обробки відповідно до заданих параметрів [1]. Волошина-Сідей В. та Кириченко А. розглядають інформаційно-аналітичне забезпечення як компонент, необхідний для оперативного аналізу та якісного стратегічного управління [2]. За думкою Орехової К. В., воно включає такі завдання, як відбір показників фінансової діяльності підприємства-індикаторів, що відображають кількісний стан, та оцінка достовірності та об'єктивності наданої інформації [3].

Ващенко Л.О. вказує на необхідність більш глибокого та всебічного розгляду інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану, так як останній не лише виступає підсистемою в системі управління підприємством, але і сам уявляє собою систему, тобто потребує особливих прийомів вивчення та вдосконалення [4, с. 82]. Автор зазначає, що основу інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану становлять три складові: система обробки інформації, технології її аналізу та середовище комунікації. Це підкреслює важливість комплексного підходу до діагностики фінансового стану підприємства, де інформаційне забезпечення виступає ключовим елементом для своєчасного виявлення проблем і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Поняття «діагностика» має численні трактування, що викликають дискусії не лише серед економістів, а й серед представників кібернетики, генетики та філософії. Сам термін походить від грецького слова та дослівно означає «здатний розпізнавати». У економічній практиці діагностика фінансового стану підприємства розглядається як систематичне дослідження діяльності суб'єкта господарювання за допомогою аналітичних методів, яке дозволяє виявляти сильні та слабкі сторони, оцінювати фінансові ризики та визначати резерви підвищення ефективності [1]. Вона забезпечує прогностичну функцію, що дозволяє на ранніх стадіях ідентифікувати потенційні загрози ліквідності та фінансової стійкості підприємства.

Діагностичний процес опирається на оперативну та стратегічну інформацію, інтегруючи дані бухгалтерського обліку, внутрішньої звітності та аналітичних розрахунків. Завдяки цьому забезпечується науково обґрунтоване прийняття управлінських рішень, оптимізація ресурсів та реалізація стратегічних цілей підприємства, що підкреслює тісний взаємозв'язок між інформаційним забезпеченням і ефективністю управлінської діяльності.

На думку автора, інформаційно-аналітичне забезпечення для діагностики фінансового стану підприємства включає збір та обробку даних, їх аналітичну інтерпретацію та формування інформаційної бази для прийняття ефективних управлінських рішень, що забезпечує комплексну оцінку фінансового стану та підтримує стратегічне управління підприємством. Розглядати інформаційно-аналітичне забезпечення для діагностики фінансового стану підприємства необхідно з позиції двох підходів: системного та функціонального.

Аналіз сутності методичного забезпечення аналітичного процесу дозволяє виділити два основні типи аналітичних інструментів, які відрізняються за терміном застосування та характером використовуваної інформації. Інструменти оперативного характеру призначені для аналізу та раціоналізації господарських процесів у короткостроковій перспективі. До них належать фінансово-економічний аналіз, релевантний аналіз, оперативний аналіз, маржинальний аналіз, CVP-аналіз та оперативне ціноутворення. Ці методи дозволяють швидко виявляти відхилення від запланованих показників, коригувати процеси та приймати рішення щодо поточного управління ресурсами підприємства. Водночас інструменти стратегічного характеру спрямовані на отримання аналітичних даних для перспективного управління діяльністю підприємства, що необхідно для прийняття управлінських рішень, орієнтованих на досягнення стратегічних цілей підприємства. До цього типу інструментів належать інвестиційний аналіз, стратегічний аналіз, стратегічне ціноутворення, аналіз життєвого циклу продукції, аналіз ланцюжка цінностей, побудова карт бізнес-процесів, ABC- та XYZ-аналіз, SWOT-аналіз та функціонально-вартісний аналіз (ФВА). Керівництву підприємств доцільно застосовувати ті методи, які дають змогу швидко виявити ключові проблеми, що потребують першочергового вирішення для досягнення стратегічних цілей і розвитку підприємства.

Поєднання оперативних та стратегічних інструментів забезпечує комплексний підхід до оцінки та управління господарською діяльністю підприємства, формуючи надійну інформаційну базу для прийняття управлінських рішень. Аналітична функція

реалізується через обробку інформації, що надходить із систем управління підприємством, на основі чого формуються висновки та пропозиції, включно з прогностичними сценаріями розвитку об'єкта аналізу.

Таким чином, методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення створює умови для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень, реалізації регулювальної функції та досягнення запланованого або бажаного стану об'єкта управління. Це підкреслює тісний взаємозв'язок між інформаційним забезпеченням і вирішенням актуальних проблем підприємства, а також демонструє необхідність системного підходу до інтеграції аналітичних інструментів у процес управління. Водночас постійні зміни у ринковому середовищі та ускладнення фінансово-економічних процесів підкреслюють необхідність вдосконалення аналітичних інструментів та розробки адаптивних методик для своєчасного виявлення ризиків. Дослідження цих аспектів дозволить забезпечити більш ефективне прийняття управлінських рішень та підвищення стійкості підприємства у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Губарик О., Юрченко А. Обліково-аналітичне забезпечення діагностики функціонування підприємства та удосконалення системи економічної безпеки на основі покращення фінансового стану. Економіка та суспільство. № 32. 2021. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/767/736> (дата звернення - 12.11.2025)
2. Волошина-Сідей В., Кириченко А. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи ефективного управління грошовими потоками підприємства. Економіка та суспільство. № 55. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-9> (дата звернення - 12.11.2025)
3. Орехова К. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління фінансовою безпекою підприємства. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2013. Вип. 2. С. 203-212.
4. Ващенко Л.О. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств в сучасних умовах. 2008. С. 81-85. <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/f862ea5f-4921-48eb-badd-f96b987a3d3d/content> (дата звернення - 14.11.2025)

КАРАСЬ МИКОЛА

Науковий керівник
к.е.н., доцент Мосійчук І.В.
ЖДУ ім. Івана Франка

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах посилення глобальної конкуренції, управління конкурентоспроможністю стає не просто бажаною функцією, а критичною необхідністю для будь-якого підприємства. Лише постійна увага до цього процесу, системне вдосконалення внутрішніх процесів та стратегічне реагування на зовнішні виклики дозволять підприємству зберегти свої позиції, забезпечити сталий розвиток і досягти довгострокового успіху на ринку. Від здатності підприємства швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища, впроваджувати інновації та ефективно управляти своїми ресурсами залежить не лише його прибутковість, а й саме існування на ринку.

Управління конкурентоспроможністю підприємства є ключовим напрямом його стратегічного розвитку. Воно передбачає системний процес формування, збереження та підвищення конкурентних переваг для забезпечення стійких позицій на ринку.